FGDB

Schema statutară de garantare a depozitelor din România și rolul său în menținerea stabilității financiare

Petre Tulin
Director general

Universitatea Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca, 28 martie 2017

FGDB

Cuprins

1. Garantarea depozitelor

2. Reglementarea schemelor de garantare a depozitelor (SGD)

3. SGD în Uniunea Bancară

4. FGDB – schema statutară de garantare a depozitelor din România
   - Scop
   - Sferă de garantare
   - Plafon de acoperire
   - Plata compensațiilor
   - Finanțarea FGDB
   - Simulări de criză
   - FGDB în context european și internațional

5. Depozitele garantate de FGDB la 31 decembrie 2016

6. Concluzii

FGDB

1. Garantarea depozitelor

FGDB

Garantarea depozitelor

Garantarea depozitelor = protecţia asigurată **sumelor de bani (depozitelor)** deținute la instituțiile de credit de populație și de companii

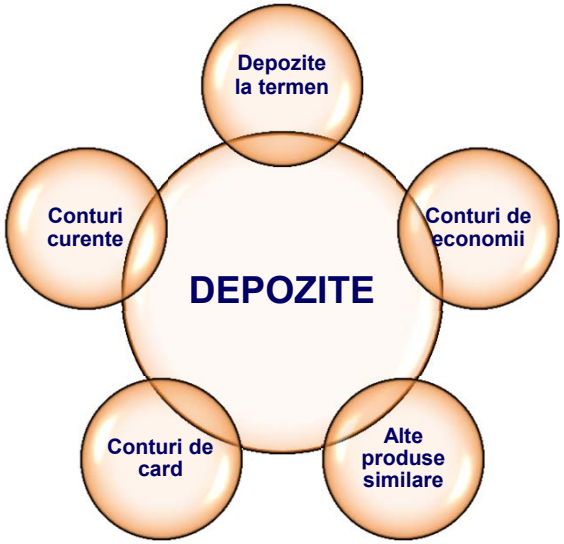

Garantarea se materializează prin plata de compensații în cazul în care depozitele la o anumită instituție de credit devin indisponibile (de exemplu, în situația falimentului acesteia).

Aceasta înseamnă că deponenților li se restituie, într-o anumită limită (plafon de acoperire), sumele de bani deținute la bănci.

Mecanismul garantării depozitelor reduce probabilitatea manifestării unui comportament determinat de panica pierderii economiilor, care ar conduce la retrageri masive de fonduri de la instituţiile de credit și ar putea genera *efectul de domino.*

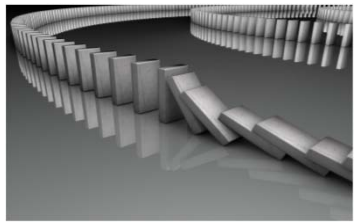

FGDB

Schemele de garantare a depozitelor

Schema de garantare a depozitelor (SGD) – una dintre componentele plasei de siguranţă (reţelei de asigurare a stabilităţii financiare), alături de, în principal, împrumutătorul de ultimă instanţă şi autoritatea de supraveghere/rezoluție

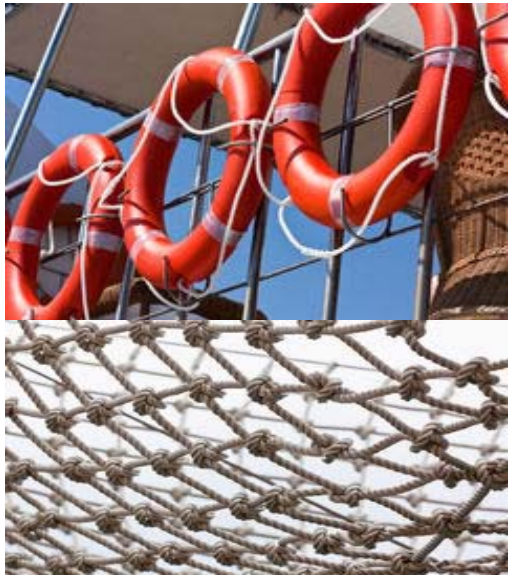

Principalele obiective de politică publică ale SGD

- ✓ să protejeze deponenţii
- ✓ să contribuie la menținerea stabilității sistemului financiar

FGDB

Tipologia schemelor de garantare a depozitelor

- *August 2016* – 123 de ţări cu scheme explicite de garantare a depozitelor şi 34 de state în care se are în vedere introducerea unei SGD
- În Uniunea Europeană este obligatoriu ca în fiecare stat membru să fie cel puțin o SGD.

- Există o diversitate de SGD, acestea diferind, de exemplu, prin:
  - ✓ *Mandate*

plată de compensații (*paybox*) → **plată de compensații și atribuții în domeniul rezoluției bancare** (*paybox plus*) → **plată de compensații și responsabilități în selectarea strategiilor de rezoluție pe criteriul costului minim** (*loss minimiser*) → **plată de compensații și atribuții privind aplicarea măsurilor de rezoluție, precum și supravegherea prudențială** (*risk minimiser*)

  - ✓ *Tip de administrare* – public, privat sau mixt
  - ✓ *Mod de constituire* – în baza unui act normativ sau pe bază voluntară
  - ✓ *Instituții de credit participante* - toate instituțiile de credit sau instituțiile din anumite segmente specializate (de exemplu, SGD pentru bănci comerciale, SGD pentru case de economii etc.)
  - ✓ *Tip de finanțare – ex ante, ex post* sau mixt

FGDB

2. Reglementarea schemelor de garantare a depozitelor (SGD)

FGDB

Reglementarea schemelor de garantare a depozitelor (1)

- *Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor* – reformă importantă privind îmbunătățirea protecției deponenților și asigurarea unui caracter unitar al acesteia în toate statele membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește:
  - ✓ *plafonul de acoperire*
  - ✓ *garantarea suplimentară a anumitor categorii de depozite*
  - ✓ *termenul de plată a compensațiilor*
  - ✓ *sfera de garantare*
  - ✓ *sistemul de finanțare ex ante*
  - ✓ *contribuțiile diferențiate în funcție de risc ale instituțiilor de credit participante la SGD*
  - ✓ *nivelul-țintă al resurselor SGD*
  - ✓ *politica de finanțare*
  - ✓ *mecanismele de finanțare alternative*
  - ✓ *mecanismul voluntar de împrumuturi reciproce între SGD*
  - ✓ *exercițiile de simulare de criză*
  - ✓ *informarea deponenților*
  - ✓ *cooperarea între SGD*
  - ✓ *finanțarea măsurilor de rezoluție*

FGDB

Reglementarea schemelor de garantare a depozitelor (2)

- *Directiva 2014/59/UE de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții* – definește un cadru uniform de prevenire a crizelor bancare și de asigurare a rezoluției ordonate a instituțiilor de credit astfel încât impactul asupra fondurilor publice și al economiei reale să fie minim.

SGD finanțează măsurile de rezoluție prin care se asigură continuitatea accesului deponenților la fondurile pe care le au la instituțiile de credit.

- În funcție de deciziile care se iau la nivel național, SGD pot avea atribuții în administrarea fondului de rezoluție bancară și în aplicarea unor măsuri de rezoluție.

Directiva 2014/49/UE și Directiva 2014/59/UE, alături de cadrul privind cerințele de capital, sunt elementele de bază ale cadrului unic de reglementare aplicabil tuturor instituțiilor financiare din Uniunea Europeană.

FGDB

Reglementarea schemelor de garantare a depozitelor (3)

- Pentru a asigura aplicarea coerentă și unitară a unora dintre prevederile Directivei 2014/49/UE în toate statele membre, **Autoritatea Bancară Europeană (ABE)** a emis în anii 2015 și 2016 ghiduri privind:
  - ✓ metodele de calcul al contribuțiilor la SGD;
  - ✓ angajamentele de plată ale instituțiilor de credit la SGD;
  - ✓ acordurile de cooperare între SGD;
  - ✓ realizarea simulărilor de criză în cazul SGD.

FGDB a pus deja în practică recomandările din ghidurile ABE în ceea ce privește metoda de calcul al contribuțiilor, cooperarea cu alte SGD și definirea cadrului procedural pentru realizarea simulărilor de criză.

FGDB

Reglementarea schemelor de garantare a depozitelor (4)

Pe plan internațional, principalele repere sunt ***Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor***, elaborate în anul 2009 de către Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI) și Comitetul de la Basel pentru Supraveghere Bancară și revizuite în anul 2014 împreună cu Forumul European al Asigurătorilor de Depozite (EFDI), Comisia Europeană, Consiliul pentru Stabilitate Financiară, Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială.

1) Obiectivele politicii publice	*5) Aspecte transfrontaliere*	*9) Surse de finanțare și utilizarea fondurilor*	*13) Identificarea timpurie și intervenția în timp util*
2) Mandat și atribuții	*6) Rolul SGD în planificarea pentru situații neprevăzute și în gestionarea crizelor*	*10) Conștientizarea publicului*	*14) Rezoluția băncilor neviabile*
3) Guvernanța	*7) Participarea la SGD*	*11) Protecția juridică*	*15) Rambursarea către deponenți*
4) Relațiile cu alți participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare	*8) Acoperirea*	*12) Relația cu părțile responsabile de falimentul unei bănci*	*16) Recuperarea creanțelor*

Principiile fundamentale au fost incluse de Consiliul pentru Stabilitate Financiară în *Compendiul standardelor internaționale esențiale privind stabilitatea financiară*, fiind utilizate de Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional în cadrul programelor de evaluare a sectoarelor financiare.

FGDB

3. SGD în Uniunea Bancară

FGDB

Schemele de garantare a depozitelor în Uniunea Bancară

Uniunea Bancară

Cadru unic de reglementare

Mecanismul Unic de Supraveghere (MUS)
(din 4 nov. 2015)

Alcătuit din Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale de supraveghere ale țărilor participante.

Supraveghere directă a băncilor semnificative

Supraveghere indirectă a băncilor mai puțin semnificative

Mecanismul Unic de Rezoluție (MUR)
(din 1 ian. 2016)

Asigură rezoluția ordonată a instituțiilor de credit care fac obiectul MUS, cu costuri minime pentru contribuabili și economia reală.

Este compus dintr-un Comitet Unic de Rezoluție și un Fond Unic de Rezoluție.

Schema Europeană de Garantare a Depozitelor (EDIS)

Noiembrie 2015 – Proiect de regulament propus de Comisia Europeană în scopul instituirii EDIS - se va constitui Fondul de garantare a depozitelor, care va fi gestionat de Comitetul Unic de Rezoluție.

În paralel cu instituirea EDIS au fost propuse și măsuri de reducere suplimentară a riscului în cadrul Uniunii Bancare.

FGDB

Schema Europeană de Garantare a Depozitelor (EDIS) – proiect propus de Comisia Europeană

Etapa 1 (3 ani)

- **Sistem de reasigurare**
  - finanțarea a până la 20% din deficitul de lichiditate al unei SGD în cazul unei plăți de compensații sau al aplicării unei măsuri de rezoluție, respectiv până la 20% din pierderea excedentară a schemei participante

Etapa 2 (4 ani)

- **Sistem de coasigurare**
  - finanțarea plății de compensații sau a unei măsuri de rezoluție se va face luând în calcul necesarul de lichiditate, și nu deficitul ca în prima etapă. Finanțarea acordată de EDIS urmează să crească treptat pe parcursul celor 4 ani, de la 20% la 80% din necesarul de lichiditate/pierderea suferită de SGD

Etapa 3 (din anul 2024)

- **Sistem de asigurare completă**
  - finanțarea integrală a necesarului de lichiditate al unei SGD, respectiv acoperirea tuturor pierderilor care ar rezulta în urma plăților de compensații sau a finanțării unei măsuri de rezoluție

Nivelul-țintă al fondului european de garantare a depozitelor de atins până în anul 2024 = 0,8% din depozitele acoperite ale tuturor băncilor din Uniunea Bancară (circa 43 miliarde euro utilizând datele din bilanțurile băncilor aferente anului 2011)

FGDB

4. FGDB – schema statutară de garantare a depozitelor din România

FGDB

Scopul FGDB

*Directiva 2014/49/UE a fost transpusă în legislația națională prin **Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare***

Paybox

Paybox plus

1996-2001

Garantarea depozitelor

2002-2015

+ atribuții în domeniul lichidării și stabilizării bancare

Din decembrie 2015

Schema statutară de garantare a depozitelor din România administrată public și

- ***administrator al fondului de rezoluție bancară din România***
- ***administrator temporar***
- ***administrator special pentru o instituție de credit aflată în rezoluție***
- ***acționar la o instituție-punte***
- ***acționar la un vehicul de administrare a activelor***
- ***lichidator administrativ unic***
- ***lichidator judiciar*** *(până la închiderea procedurii lichidării Băncii Române de Scont și a Băncii Turco-Române)*

Sfera de garantare a FGDB

➢ **FGDB garantează depozitele în lei și în valută, inclusiv dobânda**

➢ Deponenți garantați

15.125.754 deponenți garantați
la 31 decembrie 2016, din care:

- ✓ **14.214.343 persoane fizice**
- ✓ **911.411 persoane juridice**

***Notă**: Un deponent poate deține bani la mai multe bănci. Fiecare bancă raportează către FGDB numărul deponenților din evidența sa, iar la nivelul FGDB are loc centralizarea pe ansamblul instituțiilor participante. Se aplică algoritmul 1 deponent – 1 depozit – 1 instituție de credit întrucât un deponent care are depozite la mai multe instituții de credit va fi despăgubit în cazul fiecărei instituții în parte.*

Sunt **excluse de la garantare** următoarele categorii de persoane juridice : instituții de credit, instituții financiare, firme de investiții, asigurători și reasigurători, organisme de plasament colectiv, fonduri de pensii, autorități publice centrale, locale și regionale

FGDB

Instituțiile de credit participante la FGDB

ALPHA BANK	BANCA CENTRALĂ COOPERATIVĂ CREDITCOOP	CARPATICA	BANCA COMERCIALĂ FEROVIARA	INTESA SANPAOLO BANK	BCR
EximBank România	BRCI Banca Română de Credite și Investiții	BANCA ROMÂNEASCĂ	BANCA BT TRANSILVANIA Banca oamenilor Întreprinzători	Bancpost	Ieuml BANK LEUMI ROMÂNIA
BCR Banca pentru Locuințe	BRD GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE	CEC Bank	CRÉDIT AGRICOLE	Credit Europe Bank	GarantiBank
Idea Bank	LIBRA INTERNET BANK	MARFIN BANK	otpbank	PATRIA BANK	PIRAEUS BANK
PORSCHE BANK	ProCredit Bank	Raiffeisen Banca pentru Locuințe	Raiffeisen BANK	UniCredit Bank	

- **FGDB garantează depozitele plasate la toate instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României, inclusiv depozitele atrase de sucursalele acestora din străinătate. În prezent, sunt 29 de instituții de credit participante la FGDB.**
- **Sucursalele din România ale băncilor cu sediul în alte state membre ale Uniunii Europene participă la SGD din țările de origine.**

FGDB

Plafonul de acoperire

Plafonul de acoperire = nivelul maxim al garantării per deponent garantat și per instituție de credit

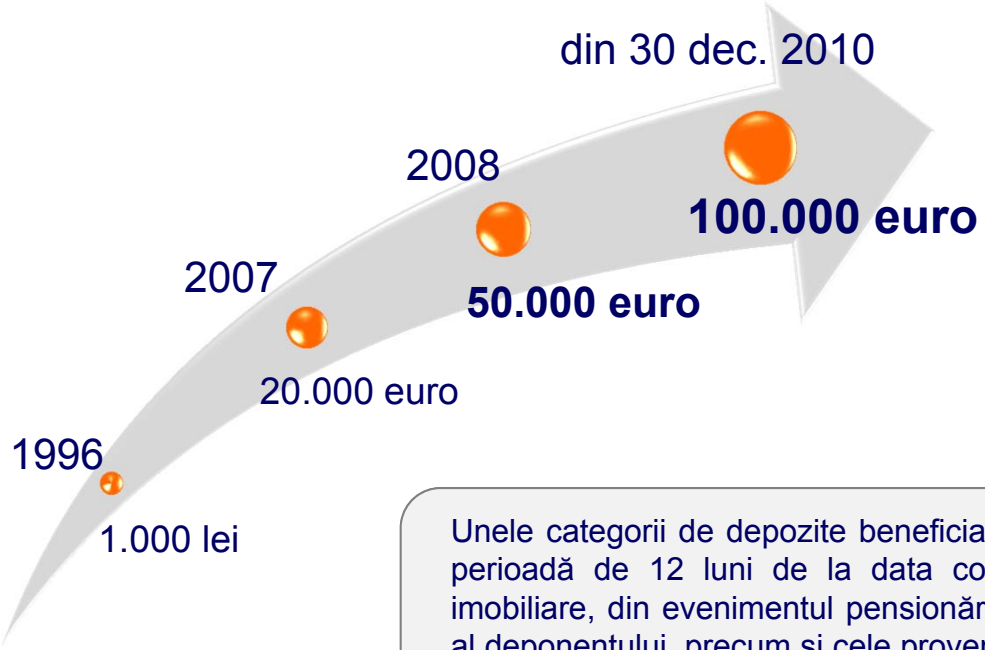

- **99,8% persoane fizice** cu depozite sub plafon
- **97,7% persoane juridice** cu depozite sub plafon

Unele categorii de depozite beneficiază de o acoperire suplimentară de 100.000 euro pe o perioadă de 12 luni de la data constituirii, respectiv depozitele rezultate din tranzacții imobiliare, din evenimentul pensionării, disponibilizării, din situația de invaliditate sau deces al deponentului, precum și cele provenind din încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

Plata compensațiilor

Termenul de plată a compensațiilor

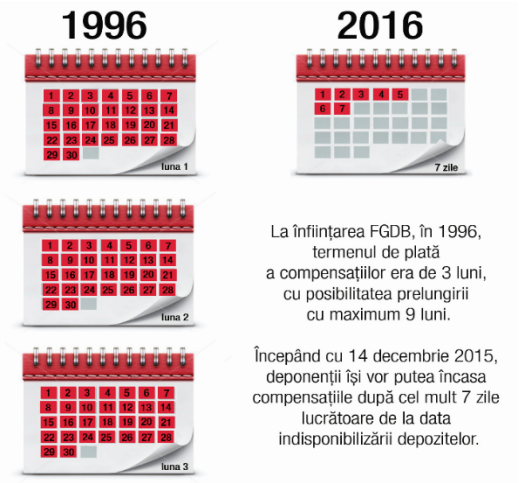

La nivelul UE este prevăzută o reducere graduală până în anul 2024 a termenului de plată a compensațiilor de la 20 la 7 zile lucrătoare. Autoritățile din România au optat pentru implementarea imediată a termenului de 7 zile lucrătoare.

Procesul de plată a compensațiilor

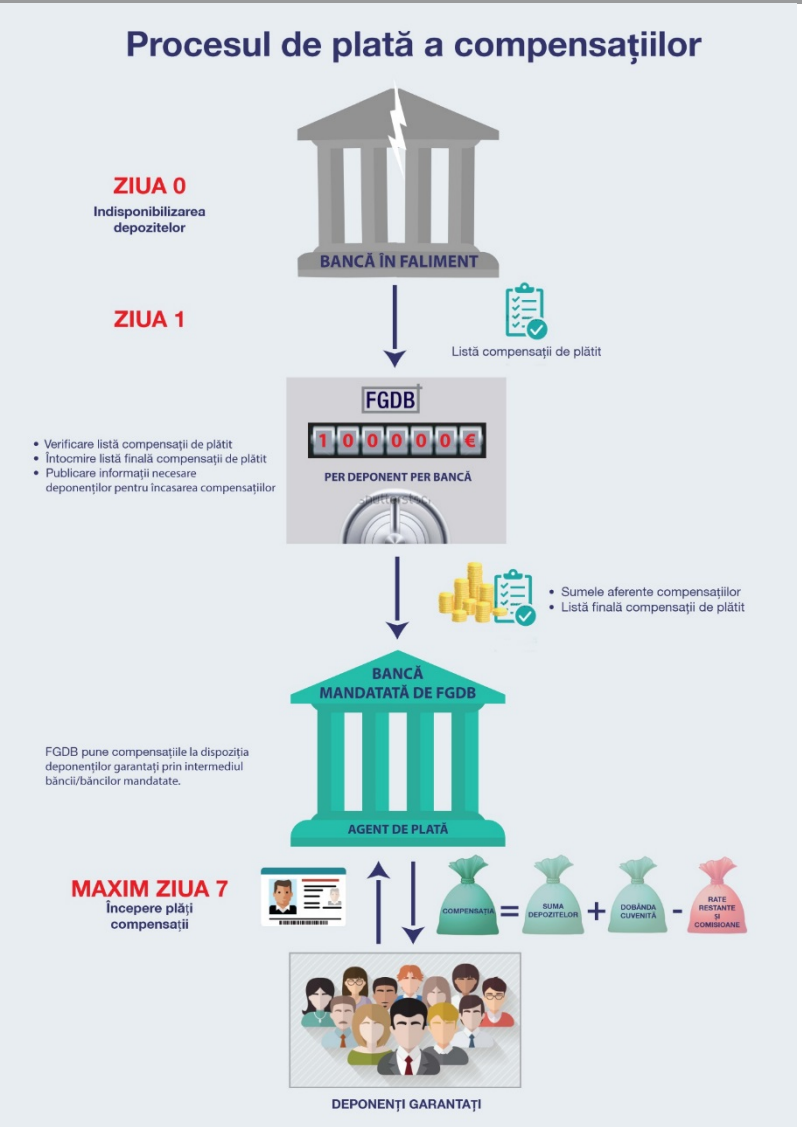

FGDB

Intervențiile FGDB de tipul plăților de compensații

Banca "Albina" - *intrată în faliment în 1999*
- 24.461 deponenți care au încasat compensații
- 36 mil. lei compensații plătite

Bankcoop - *intrată în faliment în 2000*
- 197.252 deponenți care au încasat compensații
- 273,23 mil. lei compensații plătite

Banca Internațională a Religiilor (BIR) - *intrată în faliment în 2000*
- 102.787 deponenți care au încasat compensații
- 186,15 mil. lei compensații plătite

Banca Română de Scont - *intrată în faliment în 2002*
- 229 deponenți care au încasat compensații
- 0,87 mil. lei compensații plătite

Banca Turco-Română - *intrată în faliment în 2002*
- 2.724 deponenți care au încasat compensații
- 15,88 mil. lei compensații plătite

Banca "Columna" - *intrată în faliment în 2003*
- 2 deponenți care au încasat compensații
- 0,02 mil. lei compensații plătite

Nova Bank - *intrată în faliment în 2006*
- 10 deponenți care au încasat compensații
- 0,03 mil. lei compensații plătite

- ✓ *Pentru deponenții celor șapte bănci în faliment, FGDB a plătit compensații în sumă totală de 512,2 milioane lei, despăgubind toți deponenții care au solicitat compensații, în număr de 327.465 persoane.*
- ✓ *Chiar dacă s-a confruntat cu plata de compensații încă din primii ani de funcționare, FGDB și-a îndeplinit toate obligațiile către deponenți în termenul prevăzut de lege, utilizând pentru aceasta atât resursele interne, cât și împrumuturi de la Banca Națională a României (pentru plata compensațiilor către deponenții Bankcoop și BIR). Sumele împrumutate au fost rambursate până în anul 2005.*
- ✓ *Majoritatea plăților de compensații s-au efectuat în primele 3 luni de la declararea falimentului băncilor, durata medie de plată prin instituțiile de credit mandatate ca agenți de plată fiind de 1,7 luni.*
- ✓ *FGDB s-a subrogat în drepturile deponenților pentru sumele puse la dispoziția acestora sub forma compensațiilor. Inițial, FGDB s-a aflat pe ultimul loc în ordinea de plată a creanțelor. După 2001, odată cu modificarea legislației falimentului, a urcat pe locul al patrulea în ierarhia creditorilor.*

FGDB

Recuperarea creanțelor FGDB aferente plăților de compensații

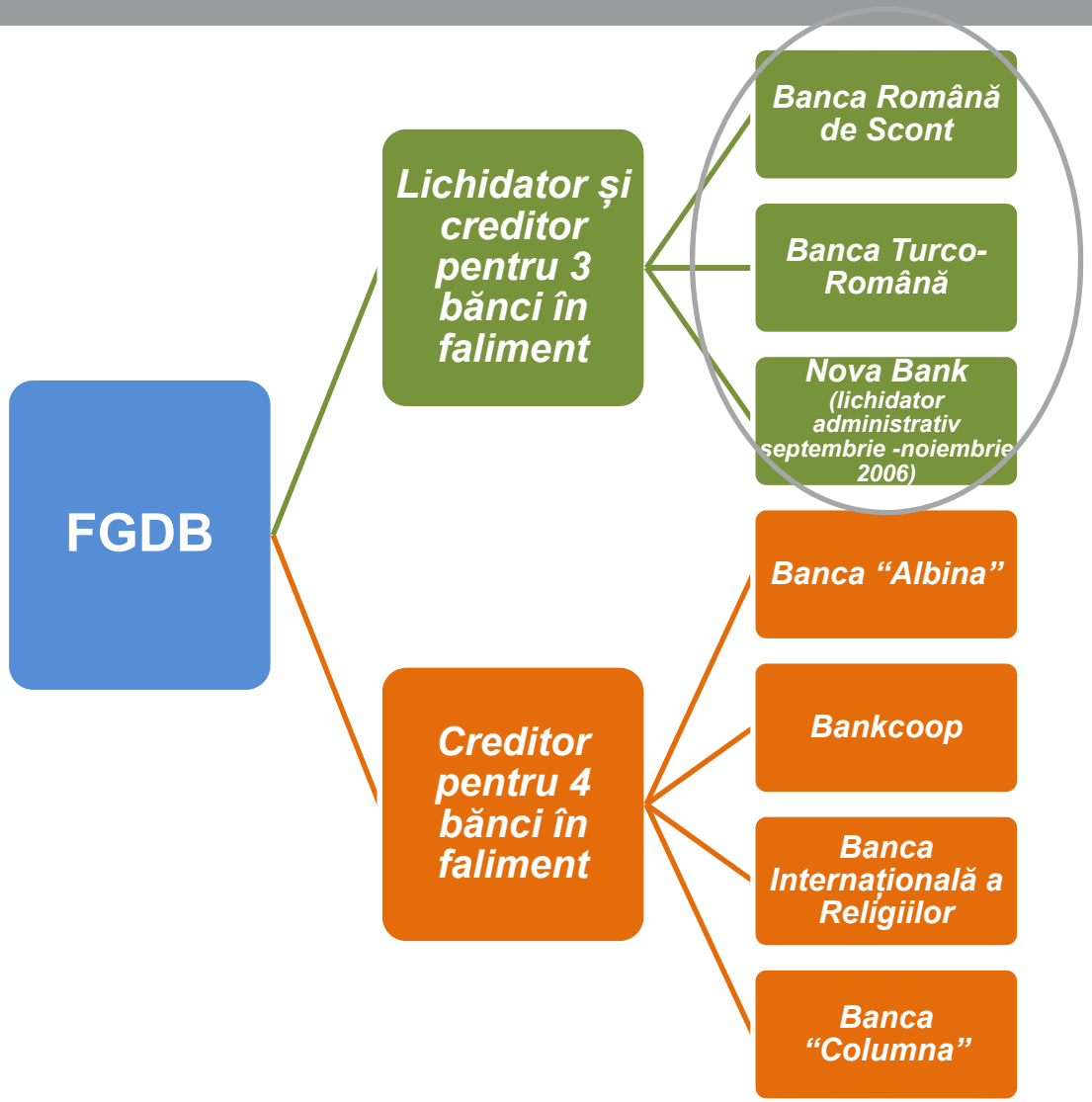

Recuperare 100% a creanțelor FGDB

- Pe ansamblul băncilor în faliment, FGDB a recuperat 34,2% din plățile de compensații efectuate.
- Spre deosebire de perioada trecută, legislația actuală prevede un rang de prioritate mai înalt pentru FGDB (poziția a doua în ordinea de plată a creanțelor)

FGDB

Resursele administrate de FGDB

Resursele administrate de FGDB la 31 dec. 2016
6 mld. lei

Fondul de garantare a depozitelor
5,4 mld. lei

Fondul de rezoluție bancară
0,6 mld. lei

- Contribuții anuale ale instituțiilor de credit la cele două fonduri administrate de FGDB
- Contribuții extraordinare ale instituțiilor de credit
- Recuperări de creanțe
- Venituri din investirea resurselor

- Mecanismele de finanțare ale celor două fonduri au fost *ex ante* încă de la început.
- Din 2016 au devenit operaționale sistemele de contribuții diferențiate în funcție de risc la cele două fonduri.
- În România, raportul actual dintre fondul de garantare și depozitele acoperite este de peste patru ori mai mare decât nivelul minim la care trebuie să ajungă toate schemele din UE până în anul 2024.

Surse de finanțare (mecanisme de finanțare alternative) în cazurile excepționale de insuficiență a fondurilor

- **Ministerul Finanțelor Publice –** obligație instituită prin lege de a acorda împrumuturi FGDB în 5 zile lucrătoare de la solicitare
- Alte împrumuturi posibile – de la instituții de credit, instituții financiare, scheme de garantare a depozitelor sau, după caz, mecanisme de finanțare a rezoluției, alte instituții

FGDB

Contribuțiile anuale la fondul de garantare a depozitelor

Până în anul 2015 –

cotă uniformă a contribuțiilor instituțiilor de credit la fondul de garantare a depozitelor aplicată la totalul depozitelor eligibile

Din anul 2016 –

implementarea sistemului de contribuții diferențiate în funcție de risc pe baza Ghidului în materie al ABE având ca bază de calcul depozitele acoperite

2016 – **Metoda încadrării în grupe de risc**

2017 – **Metoda scării progresive**

Categorii de indicatori de risc:

1. **Capital**
   - 1.1. Rata efectului de levier
   - 1.2. Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază (CET1)
2. **Lichiditate și finanțare**
   - 2.1. Raportul credite/depozite
   - 2.2. Ponderea activelor lichide în total active
3. **Calitatea activelor**
   - 3.1. Rata creditelor neperformante
   - 3.2. Gradul de acoperire cu provizioane
4. **Modelul de afaceri și managementul**
   - 4.1. Active ponderate la risc/total active
   - 4.2. Rata rentabilităţii activelor (RoA)
5. **Pierderile potențiale pentru schema de garantare a depozitelor**
   - 5.1. Active negrevate de sarcini/depozite acoperite

Reguli privind indicatorii de risc:

1. *Indicatorii de risc trebuie să respecte cerinţele prudenţiale aplicabile.*
2. *Indicatorii de risc se calculează individual pentru fiecare IC.*
3. *Pentru indicatorii de risc determinaţi pe baza contului de profit şi pierdere, valorile indicatorilor sunt cele de la sfârşitul perioadei.*
4. *Pentru indicatorii de risc determinaţi pe baza bilanţului, nivelurile indicatorilor sunt calculate ca valori medii între începutul şi sfârşitul perioadei de raportare.*
5. *Pentru indicatorul rata rentabilităţii activelor (RoA), nivelul este calculat ca medie a ultimilor doi ani.*

Metoda de calcul al contribuțiilor diferențiate în funcție de risc (1)

Determinarea ponderilor de risc agregate (PRA)

Indicator de risc IR_j	Pondere indicator PI_j	Valoare indicator v_j	Limită inferioară b_j	Limită superioară a_j	Scor individual risc SIR_j
Indicator 1	PI_1	v_1	b_1	a_1	SIR_1
Indicator 2	PI_2	v_2	b_2	a_2	SIR_2
…	…	…	…	…	…
Indicator m	PI_m	v_m	b_m	a_m	SIR_m
	$= \sum_{j=1}^{m} PI_j = 100\%$				$SAR = \sum_{j=1}^{m} PI_j * SIR_j$

$$SIR_j = \begin{cases} 0 & v_j < b_j \\ \dfrac{v_j - b_j}{a_j - b_j} * 100 & v_j \in [b_j, a_j] \\ 100 & v_j > a_j \end{cases}$$

$$sau$$

$$SIR_j = \begin{cases} 100 & v_j < b_j \\ \dfrac{a_j - v_j}{a_j - b_j} * 100 & v_j \in [b_j, a_j] \\ 0 & v_j > a_j \end{cases}$$

Scorul agregat de risc (*SAR*) este transformat în pondere de risc agregată (*PRA*)

$$PRA = \beta + (\alpha - \beta) * SAR/100,$$

α = 150% este limita superioară a *PRA*
β = 75% este limita inferioară a *PRA*

PRA asociată *SAR* este liniară și poate lua valori între 75% și 150%. Valoarea *PRA* se determină în fiecare an pentru fiecare IC. Situaţia ca două sau mai multe IC să aibă aceeaşi valoare a *PRA* este foarte redusă.

FGDB

Metoda de calcul al contribuțiilor diferențiate în funcție de risc (2)

- ***Determinarea contribuţiei anuale a unei instituţii de credit IC_i ţinând cont de profilul de risc***

$$C_i = RC * DA_i * PRA_i * \mu \pm D_i$$

Notaţii:

C_i - contribuţia anuală a IC_i
RC – rata contribuţiei (identică pentru toate IC într-un an)
DA_i - depozitele acoperite ale IC_i
PRA_i - ponderea riscului agregat al IC_i
μ – coeficient de ajustare (identic pentru toate IC într-un an)
D_i - diferenţă de contribuţie plătită de IC_i în anul precedent

- ***Determinarea contribuţiei anuale la nivel agregat***

$$C_T = \sum_{i=1}^{n} C_i \pm D$$

Notaţii:

C_T - suma contribuţiilor anuale ale instituţiilor de credit
$D = \sum_{i=1}^{n} D_i$ - suma algebrică a diferenţelor de contribuţie

- ***Țintă multianuală (2-5 ani)*** *– se asigură predictibilitatea și, în plus, se ia în considerare ținta BNR pentru contribuțiile la fondul de rezoluție bancară*

Investirea resurselor administrate de FGDB

Strategia de plasamente a FGDB este avizată de Consiliul de supraveghere al FGDB și aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României

Obiective

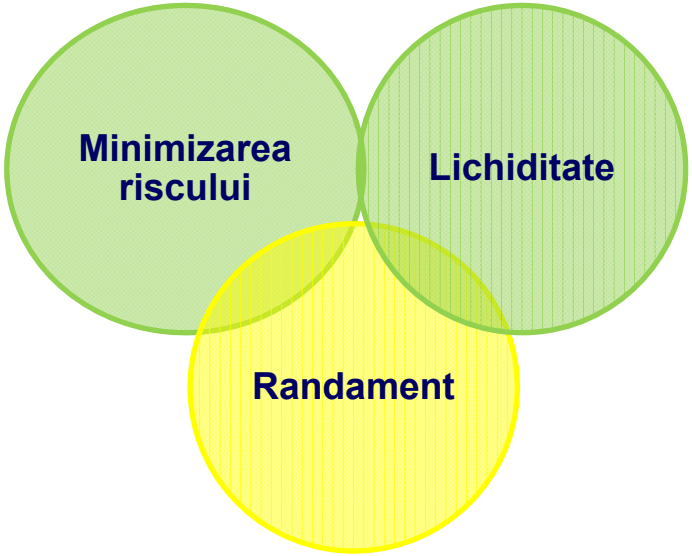

Obiective principale

Obiectiv complementar

- La 31 decembrie 2016, resursele administrate de FGDB erau plasate în proporție de 70% în titluri de stat.
- FGDB determină expunerea la risc a plasamentelor prin intermediul VaR (Value-at-Risk) pentru titlurile de stat deținute în portofoliu și monitorizează valoarea de piață a acestora.

FGDB

Testarea la criză a sistemelor FGDB

Începând cu 2017, FGDB va derula periodic simulări de criză potrivit Ghidului în materie al Autorității Bancare Europene. Se testează:

- ✓ capacitatea de întocmire şi transmitere a listei compensaţiilor de plătit pentru toate instituţiile de credit participante
- ✓ capacitatea operaţională în scenariul unei plăţi de compensaţii
- ✓ capacitatea de finanţare

FGDB în context european și internațional

FGDB este membru al ***Forumului European al Asigurătorilor de Depozite (EFDI)*** - din anul 2003 și al ***Asociației Internaționale a Asigurătorilor de Depozite (IADI)*** - din anul 2005.

În cadrul celor două asociații, FGDB participă la diferite grupuri de lucru care vizează: evaluarea riscului instituțiilor de credit participante, simulările de criză, cooperarea între SGD, Uniunea Bancară, rolul SGD în gestionarea crizelor financiare, problematica ajutorului de stat în cazul aplicării măsurilor de rezoluție bancară.

FGDB

FGDB în rețeaua schemelor de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană

Noiembrie 2016 – FGDB a devenit parte a *Acordului de cooperare multilaterală între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană*

Domenii acoperite de Acord, conform Ghidului Autorității Bancare Europene privind cooperarea între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană

- ✓ efectuarea plăților de compensații în cazul deponenților sucursalelor instituțiilor de credit autorizate în alte state membre, situație în care schema de garantare a depozitelor din statul membru de origine acționează prin intermediul schemei din statul membru gazdă.

  (De exemplu, în cazul indisponibilizării depozitelor la cele opt sucursale ale băncilor străine existente actualmente în România, FGDB va plăti compensații în numele schemelor din Belgia, Bulgaria, Cipru, Franța, Irlanda, Italia, Olanda, Polonia);
- ✓ transferul contribuțiilor unei instituții de credit care își schimbă participarea de la o schemă de garantare a depozitelor la alta;
- ✓ modalitățile de împrumut reciproc între schemele de garantare a depozitelor.

FGDB

Participarea FGDB la acțiunile privind Uniunea Bancară

Mecanismul Unic de Supraveghere

Mecanismul Unic de Rezoluție

- FGDB, în calitate de schemă statutară de garantare a depozitelor care administrează fondul de rezoluție bancară, participă în cadrul colegiilor de rezoluție, alături de Banca Națională a României (autoritatea de rezoluție) și Ministerul Finanțelor Publice.

Schema Europeană de Garantare a Depozitelor (EDIS)

- În ultimii doi ani, FGDB a luat parte, în calitate de observator, la reuniuni ale *Grupului de lucru ad hoc constituit la nivelul Consiliului Uniunii Europene cu privire la consolidarea Uniunii Bancare*, în cadrul cărora s-au discutat subiecte legate de instituirea EDIS și de măsurile de reducere suplimentară a riscului în cadrul Uniunii Bancare.

FGDB

5. Depozitele garantate de FGDB la 31 decembrie 2016

Depozite eligible (garantate) – sumele de bani deținute la instituțiile de credit de persoanele fizice sau juridice garantate, indiferent că este vorba de banii dintr-un cont curent, cont de card, depozit la termen, cont de economii sau un alt produs similar

Total: 241,2 mld. lei (+8,9% dec.16/dec.15)

Depozite în lei: 159,8 mld. lei (+9,9%)

Depozite în valută: 81,3 mld. lei (+7%)

Depozite PF: 147,8 mld. lei (+9,4%)

Depozite PJ: 93,4 mld. lei (+8,2%)

Date actualizate în luna februarie 2017

Depozite acoperite - partea din depozit până în plafonul de acoperire

Total: 158,6 mld. lei (+6,5%)

Depozite acoperite PF: 132 mld. lei (+7,4%)

Depozit acoperit mediu PF: 9,3 mii lei

Depozite acoperite PJ: 26,6 mld. lei (+2,4%)

Depozit acoperit mediu PJ: 29,2 mii lei

Date actualizate în luna februarie 2017

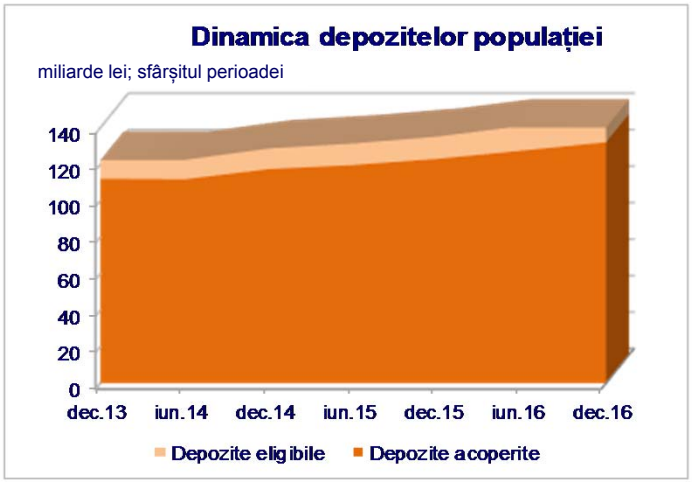

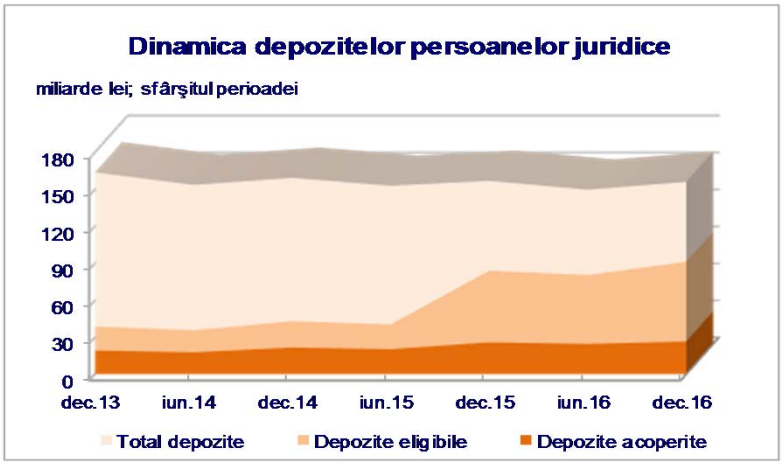

- Pe baza datelor raportate de instituțiile de credit potrivit *Regulamentului FGDB nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit*, cu modificările și completările ulterioare, aplicând algoritmul *1 deponent - Σ depozite la mai multe instituții de credit*, pot fi prezentate mai multe caracteristici ale distribuției deponenților și depozitelor acestora la 31 decembrie 2016.

- La sfârșitul anului 2016, 10.252.070 persoane fizice rezidente dețineau depozite în sumă de 142,9 miliarde lei, iar 27.786 persoane fizice nerezidente aveau depozite totalizând circa 1 miliard lei.

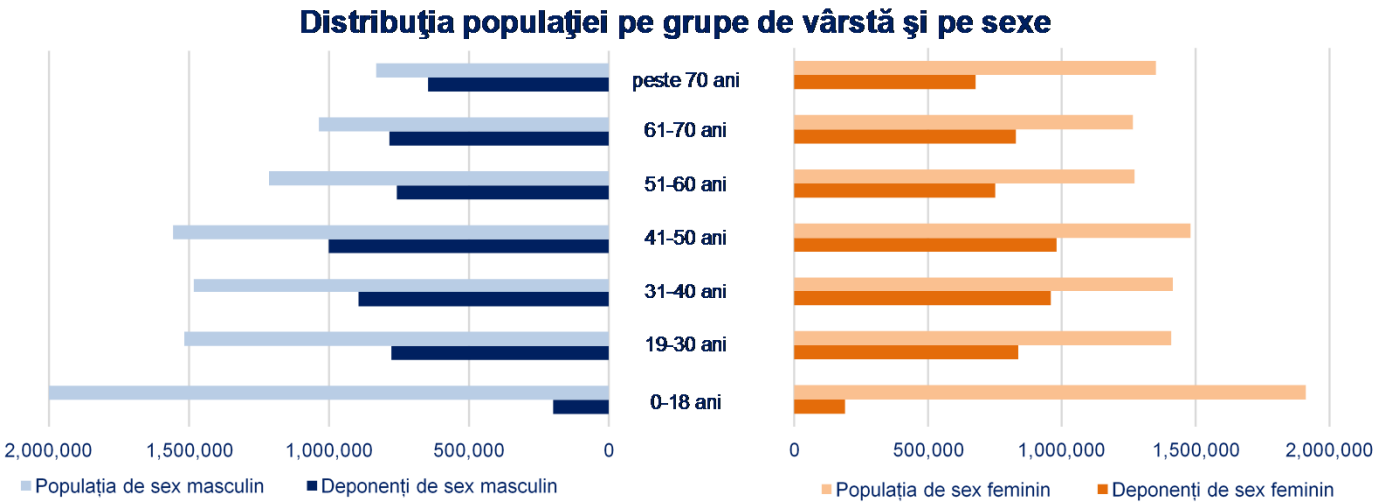

Notă: Datele privind populația rezidentă provin de la Institutul Național de Statistică și reflectă situația de la 1 ianuarie 2016, când se înregistrau 19.759.968 persoane rezidente.

- ✓ O pondere de circa 52% din populația rezidentă are depozite la instituțiile de credit participante
- ✓ Din rândul populației între 19 și 60 de ani, cea mai mare pondere a persoanelor cu depozite la bănci corespunde următoarelor grupe de vârstă:
  - 31-40 ani în cazul femeilor (67,8%)
  - 41- 50 ani în cazul bărbaților (64,3%)

Distribuţia depozitelor şi a numărului deponenţilor pe grupe de vârstă

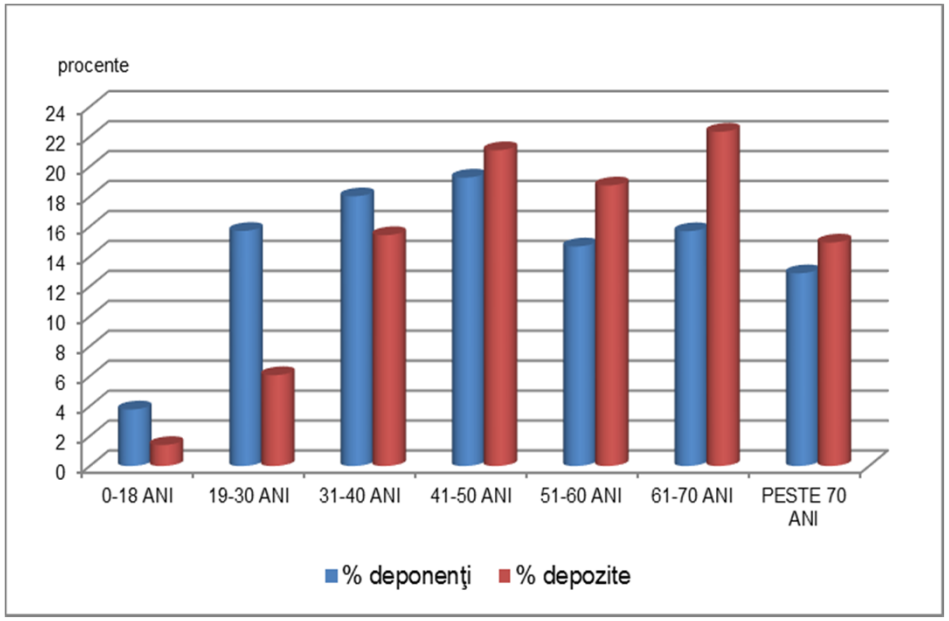

- Cea mai mare pondere în numărul total al deponenților la instituțiile de credit participante la FGDB revine grupei de vârstă 41-50 ani (19,3%), urmată de grupa 31-40 ani (18%).
- Din punct de vedere al sumei depozitelor, cea mai mare pondere în valoarea totală a depozitelor corespunde grupei de vârstă 61-70 ani (22,3%), urmată de grupa 41-50 ani (21,1%).

Valoarea medie a unui depozit

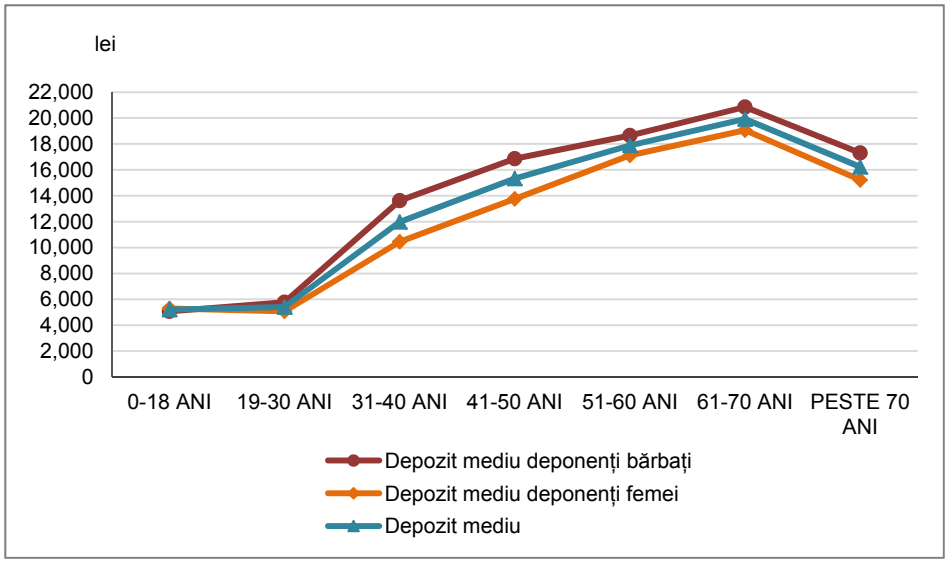

- Cele mai mari valori ale depozitului mediu se înregistrează pentru grupele de vârstă 61-70 ani (depozit mediu de circa 20 mii lei) și 51-60 ani (depozit mediu de aproape 18 mii lei).
- Depozitul mediu pe segmentul deponenților bărbați este de 15,1 mii lei
- Depozitul mediu pe segmentul deponenților femei este de circa 13 mii lei

Distribuţia pe regiuni a volumului depozitelor și a numărului deponenților

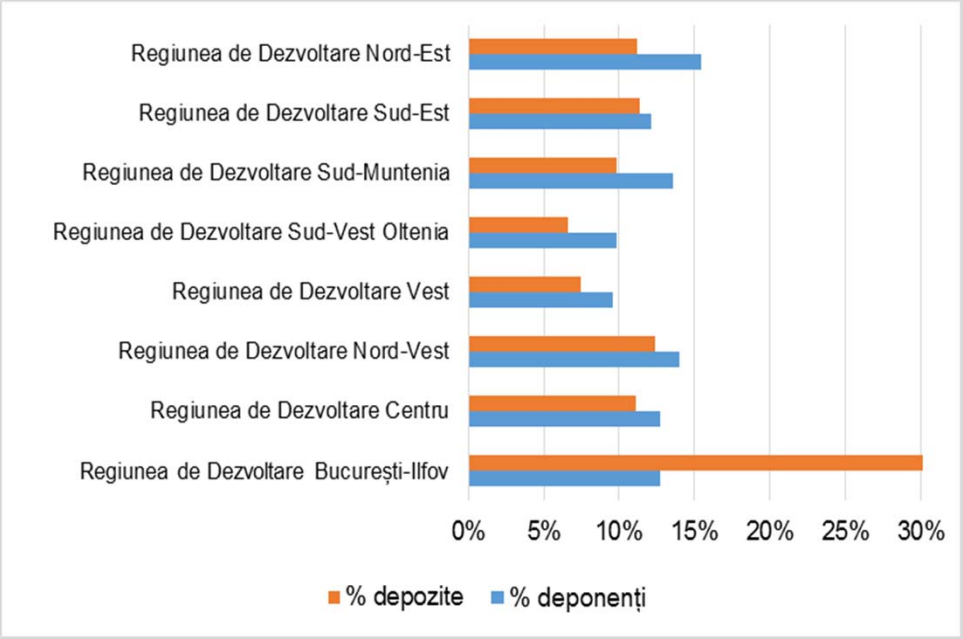

- Regiunea București-Ilfov se detașează net din punct de vedere al depozitului mediu (circa 33 mii lei) față de celelalte regiuni
- Următoarele în clasament sunt Regiunea de Dezvoltare Sud-Est (depozit mediu de 13 mii lei) și Regiunile Nord-Vest și Centru, cu un depozit mediu de circa 12,2 mii lei
- Cea mai scăzută valoare se înregistrează în Regiunea Sud-Vest Oltenia (9,4 mii lei)

Distribuţia depozitelor pe intervale de valori

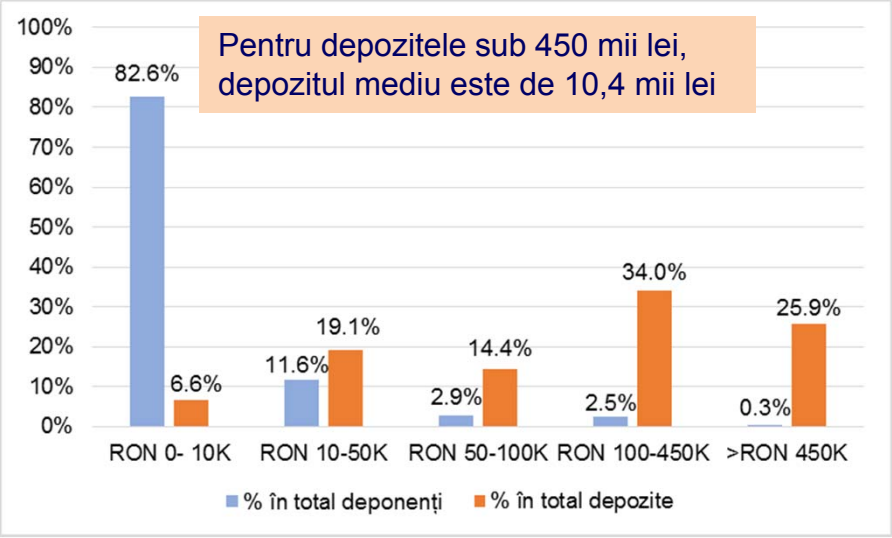

- Deponenții din primul segment (82,6% din numărul total) dețin 6,6% din suma depozitelor, valoarea medie a unui depozit pe acest segment fiind de 1,1 mii lei
- În următorul segment, 11,6% dintre deponenți dețin 19,1% din valoarea depozitelor, cu un depozit mediu de 23 mii lei
- La capătul opus, pentru cei ce dețin sume peste 450 mii lei, depozitul mediu este de 1.076 mii lei

FGDB

6. Concluzii

Concluzii

- Noul cadru de reglementare a determinat întărirea rolului schemelor de garantare a depozitelor atât în Europa, cât și pe plan internațional

- FGDB are competențe sporite în cadrul sistemului național de asigurare a stabilității financiare - FGDB este membru al Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară și urmează să participe, în calitate de observator, la ședințele Consiliului General al nou-înființatului Comitet Național pentru Supravegherea Macroprudențială

- Protecția deponenților este asigurată atât prin garantarea depozitelor, cât și prin finanțarea acțiunilor de rezoluție prin care este asigurat accesul deponenților la banii pe care-i dețin la bancă

Mulțumiri și ... o invitație la cea de-a VI-a ediție a Concursului Costin Murgescu pentru Cercetare în Economie

Detaliile concursului urmează să fie publicate pe site-ul FGDB www.fgdb.ro, la secțiunea Concursul Costin Murgescu